

NÄKÖKULMIA YHDYSKUNTARAKENTEEN KESTÄVYYTEEN

PÄIJÄNNE BIOSFÄÄRI –työpaja / Kestävä asuminen ja vapaa-aika
17.2.2022

Mervi Vallinkoski, yleiskaavapäällikkö
Jyväskylän kaupunki

NÄKÖKULMINA

Tiivis yhdyskuntarakenne

Kestävä liikkuminen

Puurakentaminen

Resilienssi kaupunkiympäristö

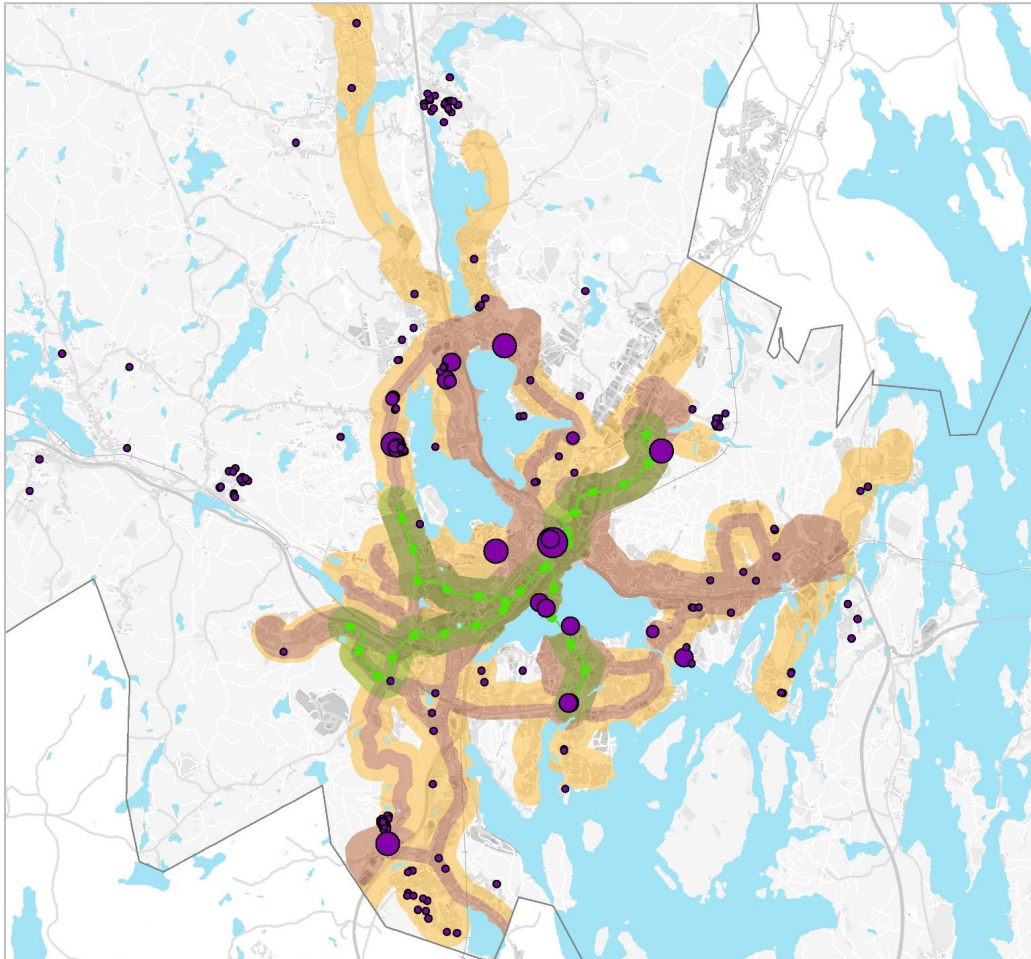

TIIVIS YHDYSKUNTARAKENNE

- tiivistämisen etuja:
  - Lyhyet etäisyydet – liikennesuoritteiden minimoiminen ja kestävien kulkutapojen lisääntyminen
  - Palveluiden saavutettavuus
  - Olemassa olevan infran hyödyntäminen
- tiivistämisen haasteita:
  - Lähivirkistysalueiden riittävyyden ja saavutettavuuden turvaaminen
- esimerkiksi Jyväskylän kaupungin yleiskaavan yhtenä keskeisenä tavoitteena on ollut ohjata uusi asutus ns. joukkoliikennevyöhykkeille

ESIMERKKI:

JYVÄSKYLÄN YLEISKAAVAN TOTEUTUMINEN

VUONNA 2021 valmistuneista asunnoista* yleiskaavan V1- tai V2-vyöhykkeelle sijoittui:

93,5 % kerros- ja rivitaloasunnoista

87 % kaikista valmistuneista asunnoista

Jyväskyläläisistä 85 % asui vuonna 2021 V1- tai V2-vyöhykkeellä.

Valmistuneet asunnot 2021

• 1 - 10

• 11 - 25

• 26 - 50

• 51 - 100

• 101 - 168

— yleiskaavan keskeinen joukkoliikennekäytävä

V1: ensisijainen rakentamisen kohdentamisvyöhyke

V2: toissijainen rakentamisen kohdentamisvyöhyke

*Laskelmissa mukana vain uudisrakennusten asuntotuotanto

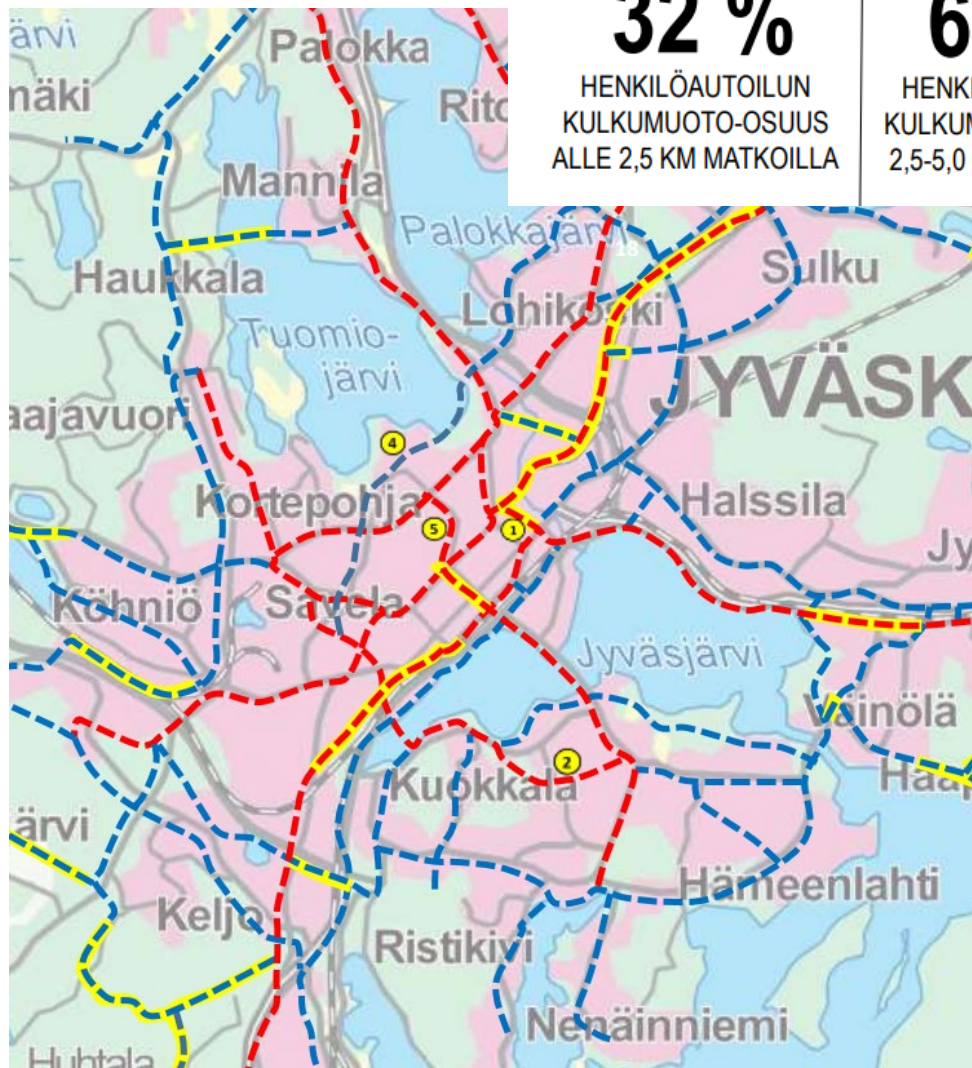

KESTÄVÄ LIIKKUMINEN

- pyöräilyn ja kävelyn sekä joukkoliikenteen edistäminen
- lyhyet etäisyydet sekä hyvät kulkuyhteydet
  - Esimerkiksi pyöräilyn edistäminen edellyttää sujuvia ja nopeita yhteyksiä sekä liikkumisen ympäristön kehittämistä miellyttäväksi ja esteettömäksi
- joukkoliikenteen palvelutason turvaaminen

ESIMERKKI: JYVÄSKYLÄN PYÖRÄILYN EDISTÄMISOHJELMA

32 %

HENKILÖAUTOILUN
KULKUMUOTO-OSUUS
ALLE 2,5 KM MATKOILLA

64 %

HENKILÖAUTOILUN
KULKUMUOTO-OSUUS
2,5-5,0 KM MATKOILLA

4,0M€/vuosi

PYÖRÄILYN KAKSINKERTAISTAMISELLA
SAATAVAT TERVEYSHYÖDYT
JYVÄSKYLÄSSÄ

1€ → 8€

YKSI PYÖRÄILYIN SIIJOITETTU EURO TUO KAHDEKSAN TAKAISIN.

Lähde: Helsingin kaupunki, 2012

Lähde: Bicycle account 2010, Kööpenhamina

1 km → +0,16€

YKSI PYÖRÄILYKILOMETRI TUO
0,16 € YHTEISKUNNALLE.

1 km → -0,10€

YKSI AUTOILUKILOMETRI AIHEUTTAA
0,10 € KUSTANNUKSET YHTEISKUNNALLE.

JYVÄSKYLÄ

PUURAKENTAMISEN EDISTÄMINEN

- puun käytön lisääminen rakentamisessa on tehokas keino edistää ilmastotavoitteiden saavuttamista
- puun sitoma hiili säilyy rakenteissa pitkään hiilivarastona
- puun käyttöä kehittämällä voidaan tukea metsien kestäväää käyttöä

ESIMERKKI: PUURAKENTAMISEN EDISTÄMINEN JYVÄSKYLÄSSÄ

1. Puukuokka	13. Päiväkoti Pilke Mannisenmäki
2. KOAS Seminaarinmäki	14. Päiväkoti Touhula Fabriikki
3. Tanhukaari	15. Pilke Luontopäiväkoti Verso
4. Puumanni	16. Päiväkoti Kauratähti
5. As Oy Jyväskylän Vuorihelmi	17. Päiväkoti Jyväskylä Harjutie
6. Puutikka	18. Pohjanlammen päiväkoti
7. Kuokkalan Kalon	19. Kuokkalan kirkko
8. Vehka	20. Satamakärjen saunaravintola
9. Kauramäenkylä	21. Toritie 22-24
10. Kankaan tontinluovutuskilpailu	22. Keljonkatu 26
11. Äijälänsalmen tontinluovutuskilpailu	23. Samulinniitty
12. Päiväkoti Touhula Amiraali	

ESIMERKKEJÄ KAAVAMÄÄRÄYKSISTÄ:

- AKR-tontilla rakennusten tulee olla pääosin puurakenteisia.
- YL-korttelin rakennusten oltava puurakenteisia.
- Julkisivujen pääasiallisena materiaalina tulee olla puu.

Jyväskylän talousarvioon kirjattuna toiminnallisena tavoitteena on luovuttaa vuosittain puurakentamisen hankkeisiin vähintään kolme kerros-/rivitalotonttia sekä vähintään yksi erityisasumisen tai palveluiden tontti.

RESILIENSSI KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

- muutoskestävä, sietokykyinen, joustava
- ympäristö, joka sopeutuu esim. sään ääri-ilmiöihin (rankkasateet, myrskyt, kuumuus)
- olennaisessa roolissa viherrakenne, joka toimii eri mittakaavatasoilla puskurina ja suodattajana
  - unohtamatta myös sinisyyttä (veden kierto) ja ruskeutta (maaperän rooli)

ESIMERKKI: HULEVESIEN HALLINTA KAUPUNKIYMPÄRISTÖSSÄ

- määrällinen ja laadullinen hallinta – erityisesti jälkimmäisen myötä korostuvat ns. luontopohjaiset ratkaisut
- tällaisille ratkaisuille on tyypillistä, että ne tuottavat myös muitakin hyötyjä kaupunkiympäristöön (monitoiminnallinen viherrakenne)

Green Street –pilottiratkaisu Jyväskylän Puutarhakadulla

JYVÄSKYLÄ

KIITOS!